

ULTRAÄÄNIOHJATUT BIOPSIAT VATSAN ALUEELLE

Ohje tutkimukseen lähettävälle henkilökunnalle

BC3AT Lisämunuaisen solunäytteen otto UÄ-ohjauksessa ONB
JJ2AT Maksan kudoksenäytteen otto UÄ-ohjauksessa KNB
JJ3AT Maksan solunäytteen otto UÄ-ohjauksessa ONB
JL1AT Haiman kudoksenäytteen otto UÄ-ohjauksessa KNB
JL2AT Haiman solunäytteen otto UÄ-ohjauksessa ONB
JM1AT Pernan solunäytteen otto UÄ-ohjauksessa ONB
KA2AT Munuaissiirännäisen kudoksenäytteen otto UÄ-ohjauksessa KNB
KA3AT Munuaisten kudoksenäytteen otto UÄ-ohjauksessa KNB
KA4AT Munuaisten solunäytteen otto UÄ-ohjauksessa ONB
PJ2AT Imusolmukkeen kudoksenäytteen otto UÄ-ohjauksessa KNB
PJ3AT Imusolmukkeen solunäytteen otto UÄ-ohjauksessa ONB
XW2AT Muun sisäelimen solunäytteen otto UÄ-ohjauksessa ONB
XW3AT Pinnallisen elimen kudoksenäytteenotto UÄ-ohjauksessa KNB
XW4AT Muun sisäelimen kudoksenäytteen otto UÄ-ohjauksessa KNB

Tutkimuspaikat ja tiedustelut

- VSKK/TE4-Toimenpideradiologia 946, puh. 02 3137083
- VSKK/TKS röntgen 141, puh. 02 313 6389
- VSKK/Loimaan sairaalan röntgen 147, puh. 02 3143236
- VSKK/Salon sairaalan röntgen 148, puh. 02 3144284

Lähete ja ajanvaraus

- Tutkimuslähete ajanvarausohjelmaan.
- Lupa tutkimusajan muutoksiin annetaan hoitovastuussa olevasta toimintayksiköstä johtajaylilääkärin ohjeen 2/2009 mukaisesti. Jos potilaan tutkimus peruetaan tai siirretään toiseen ajankohtaan, tulee hoitavan yksikön välittömästi peruuttaa aika VSKK:n tilauskeskuksesta ja poistaa tutkimuksen lähete. Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä kalliista (yli 170 €) tutkimuksesta peritään 15 v. täyttäneeltä pkl-potilaalta 45,50 € maksu. Hoitava yksikkö tilaa uuden ajan potilaalle.
- Yhdellä tutkimusajalla kyetään tekemään vain yksi tutkimus, siten kahden alueen selvittelyyn tulee varata kaksi aikaa.
- **Lähetteidien kiireellisyysluokat:** päivystys, ajanvaraus.
- Näytteistä lähete WEBLAB-ohjelmaan.

Tutkimuksen indikaatiot ja kontraindikaatiot, riskipotilaat

Indikaationa kudoksen diffuusien ja / tai fokaalisten muutosten karakterisointitarve histologisesti tai sytologisesti.

Kontraindikaatiot

- komplikaatoriski on selvästi suurempi diagnostiseen hyötyyn nähden
- potilas on ko-opperoimaton
- veren hyytymishäiriöt

Jotta toimenpide olisi turvallinen suorittaa, tulisi

- B-Tromb olla yli 100, ei viikkoa vanhempi näyte
- P-INR alle 1.5, Marevania käyttävillä potilailla ei vuorokautta vanhempi näyte ja muilta potilailta ei viikkoa vanhempi näyte
- Hb yli 100, ei viikkoa vanhempi näyte

Raja-arvoista voidaan tarvittaessa poiketa toimenpiteen tekijän harkinnan mukaan.

Valmistelu tutkimukseen

- **Huom!** Oberonaika ei ole tutkimusaika. Toimenpideradiologian osasto ilmoittaa aina tarkemman tutkimusajan.
- Potilaalle tulee varata osastopaikka jälkitarkkailun vuoksi.
- Tutkimuspäivän aamuna potilaan tulee olla ravinnotta.
- Kanylointi osastolla.
- Esilääke osastolla tarvittaessa.
- Lähettävä osasto huolehtii, että röntgenläheteeseen tulee maininta kaikista otettavista näytteistä.
- **Näytepyynnöt WEBLAB-ohjelmaan.**
- Marevania käyttäviltä potilailta laboratorionkokeet samana tai edeltävänä päivänä. Muilta potilailta laboratorionkokeet edellisen viikon aikana
- Antikoagulanttihoidoissa pidetään tauko ennen toimenpidettä. Potilaat, joilla on sydämen keinoläppä tai muu ehdoton syy, eivät pidä taukoa lääkityksestä. [Antitromboottien tauotus toimenpideradiologialla](#). Tarvittaessa voidaan käyttää myös vastavaikuttajia.
- Omega-3 valmisteiden käyttö on lopetettava viikko ennen toimenpidettä jos mahdollista.
- Allergiat tarkastetaan.
- Lisämunuaisen biopsiapotilaasta tarkistetaan, ettei potilalla ole feokromosytoomaa (kaikki hormonaalisesti aktiiviset tuumorit vaativat varovaisuutta).

Menetelmä/tutkimuksen suoritus

Kohde tutkitaan ultraäänellä ja päätetään biopsiamenetelmästä (KNB/ONB). Aseptisen ihonpesun jälkeen pistokohta puudutetaan ja otetaan biopsianeulalla ultraääniohjatusti osaston pyytämät näytteet, joista on pyynnöt Weblabissa. Toimenpiteen aikana voidaan antaa tarvittaessa kipulääkettä. Joissakin tapauksissa käytetään UÄ-varjoainetta, vaikuttavana aineena on rikkiheksafluoridi.

Tutkimuksen kesto

Tutkimus kestää noin 30-60 minuuttia.

Mahdollinen jälkihoito

Punktion jälkeen on olemassa vuotoriski, mistä johtuen toimenpiteen jälkeen vuodelepo 4-6 tuntia, pulssi ja RR kontrolli vuodelevon ajan. Os. 946 antaa ohjeet vuodelevosta Deskopin määräyksiin. Muu hoito oireiden mukaan, tarvittaessa kipulääkitys. Mahdollisessa vuotoepäilyssä kontrolloidaan biopsia-alue ultraäänellä.

Komplikaatiot: vuoto, infektio, puudutusainereaktio

Lausunto

Tutkimus arkistoidaan VSKK:n digitaaliseen kuva-arkistoon. Kuvat ja lausunto on katsottavissa CARESTREAM-ohjelmissa ja luettavissa Webradusta.

Sädeannos: Tutkimuksessa ei käytetä röntgensäteitä eikä siis aiheuta säderasitusta.